

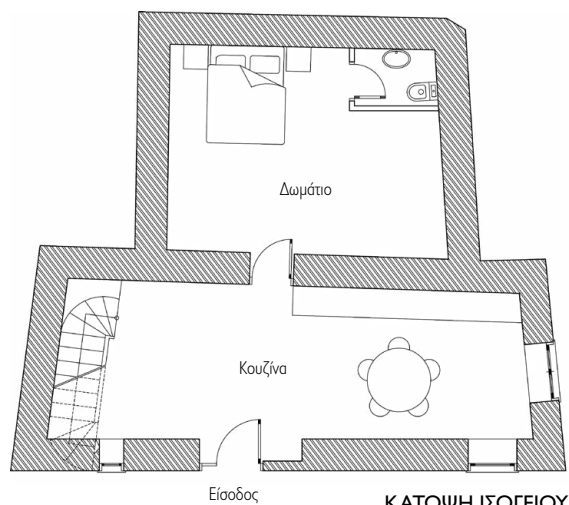
Ανακαίνιση και επανάχρηση ΠΕΤΡΙΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ 18ου ΑΙΩΝΑ ΣΤΗ ΘΑΣΟ

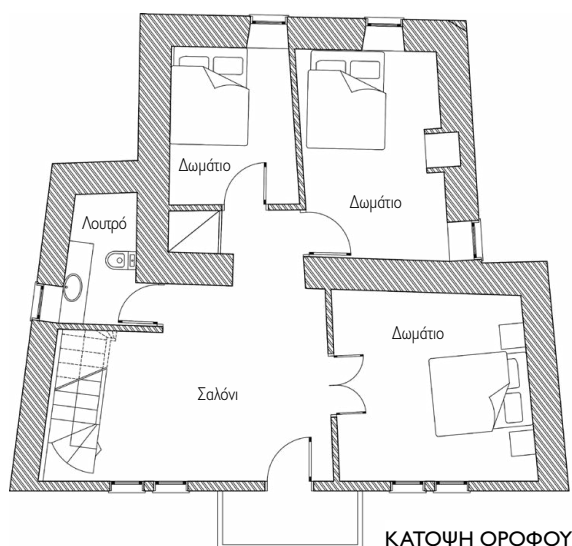
Σχεδόν το σύνολο των βασικών δομικών υλικών της αρχικής κατασκευής, η πέτρα και το ξύλο, επαναχρησιμοποιήθηκαν αποτελώντας τον βασικό φορέα στις εργασίες ανακατασκευής.

Η εξοχική κατοικία "Maroyda Stonehouse" βρίσκεται στον παραδοσιακό οικισμό της Παναγίας Θάσου. Το χωριό αναπτύσσεται στη βορειοδυτική πλευρά του νησιού, ανατολικά του όρους Υψάριον, που αποτελεί την υψηλότερη κορυφή του βουνού, αλλά και τον κύριο ορεινό όγκο του νησιού. Η φιλοσοφία της μελέτης ανακατασκευής, επανάχρησης των βασικών δομικών υλικών, αλλά και εφαρμογής νέων υλικών

και τεχνικών, έγινε με απόλυτο σεβασμό και με τρόπο πλήρως εναρμονισμένο στον παραδοσιακό χαρακτήρα της περιοχής, με τη χαρακτηριστική μακεδονική αρχιτεκτονική να διατηρείται ανέπαφη. Βασικό άξονα της μελέτης και της κατασκευής της κατοικίας δεν αποτέλεσε μόνο ο σεβασμός στην ιστορία του σπιτιού και του ευρύτερου οικισμού, αλλά και η εξασφάλιση της αρμονικής συνέχειας στον χρόνο.

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

Η κατοικία αναπτύσσεται σε επικλινές επίπεδο, με ένα μέρος του ισόγειου χώρου να βρίσκεται κάτω από τη στάθμη φυσικού εδάφους.

Η κατοικία αναπτύσσεται σε επικλινές επίπεδο, με ένα μέρος του ισόγειου χώρου να βρίσκεται υπόσκαφα, κάτω από τη στάθμη φυσικού εδάφους. Οι λειτουργικοί χώροι του σπιτιού διαμορφώνονται σε δύο επίπεδα, τα οποία συνδέει εσωτερική ξύλινη σκάλα, με τα τρία πρώτα πατήματα να είναι πέτρινα, μαρτυρώντας έτσι ότι η αρχική κατασκευή αποτελούσε το ήμισυ της σημερινής κάτοψης, με τη σκάλα να συν-

δέει τον ισόγειο χώρο με τον όροφο εξωτερικά. Στο ισόγειο, έχει αναπτυχθεί κατά τη διαμήκη διεύθυνση η κουζίνα του σπιτιού, στην πλάτη της οποίας υπάρχει το υπόσκαφο υπνοδωμάτιο του κάτω ορόφου. Την μπροστινή όψη του άνω ορόφου διατρέχει η σάλα, το τέρμα της οποίας οδηγεί στο ένα από τα τρία υπνοδωμάτια του ορόφου. Το κυρίως μπάνιο της κατοικίας βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της.

Το ξύλινο πάτωμα της κατοικίας "πάτησε" επάνω στα υπάρχοντα ξύλινα δοκάρια - γραδιές από πεύκο της περιοχής. Μόνο τοπικά και για τις ανάγκες ανάπτυξης του εξώστη στη βόρεια πλευρά, ενισχύθηκαν κατάλληλα από μεταλλικές διατομές τύπου ΙΡΕ. Για την ανακατασκευή της στέγης του σπιτιού εφαρμόστηκε η παραδοσιακή τεχνική με χρήση των παλαιών σχιστολιθικών πλακών από παλαιά λατομεία του νησιού εξωτερικά, ενώ

χρησιμοποιήθηκε μια σειρά σύγχρονων υλικών υγρομόνωσης και θερμομόνωσης στα επίπεδα κάτω από τη στρώση των πλακών. Εσωτερικά παρέμειναν εμφανή τα ξύλινα ζευκτά της στέγης, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης ανάδειξη του συνόλου του ξύλινου στοιχείου. Μ' αυτόν τον τρόπο διατηρήθηκε η συνέχειά του από το δάπεδο και τα ξύλινα κουφώματα των κατωτέρων σταθμών προς τα ανώτερα της στέγης.

Ο φωτισμός μελετήθηκε έτσι, ώστε να αναδεικνύει τις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες. Οι θερμοί τόνοι ζωντανεύουν το κτίριο, "ζεσταίνοντας" την κυρίαρχη πέτρα.

Στην ανακατασκευή της στέγης χρησιμοποιήθηκαν παλαιές σχιστόπλακες και μια σειρά σύγχρονων υλικών υγρομόνωσης και θερμομόνωσης.

Αρχιτεκτονική μελέτη:

Μαρία Τσαμουρτζή

Στατική μελέτη:

Ιωάννης Παπαραξής

Επίβλεψη:

Ιωάννης Παπαραξής /

Σωτήριος Παπαδόπουλος

Μελέτη φωτισμού:

Θωμάς Καστρινού

Εμβαδό:

165 m²

Περίοδος κατασκευής:

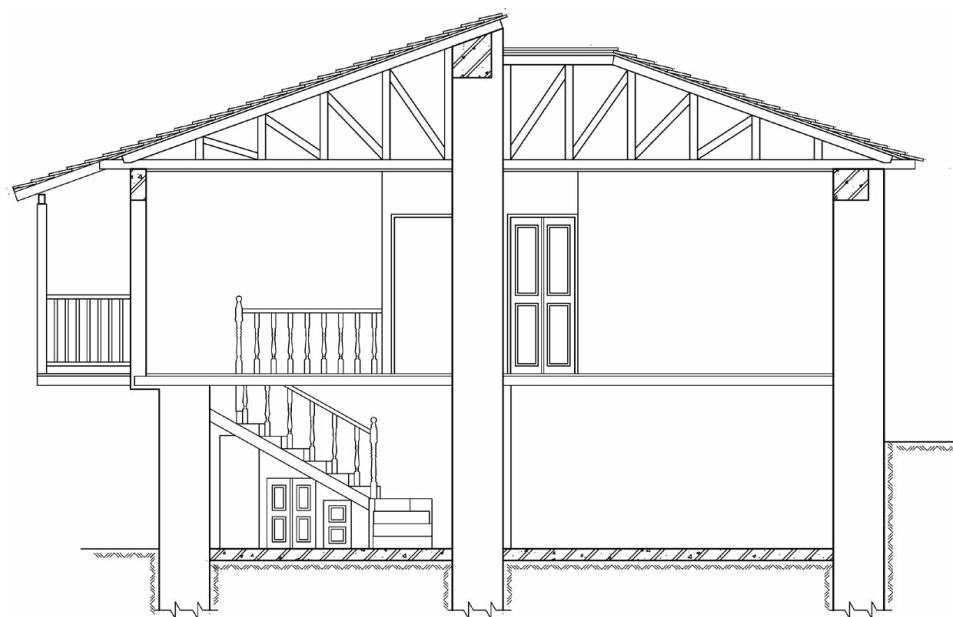
2006 - 2021

Παρουσίαση:

Σωτήριος Παπαδόπουλος

Φωτογραφίες:

Διονύσης Μαρκόπουλος / Νίκος Καϊδής

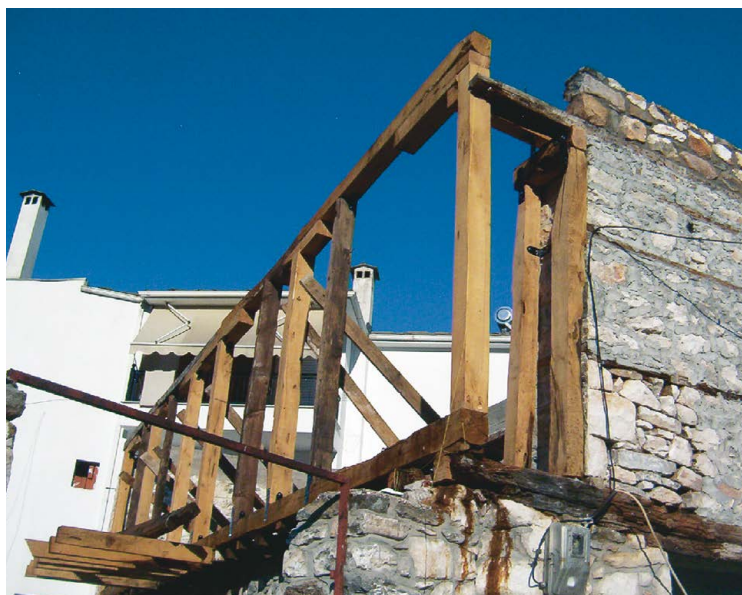
ΤΟΜΗ

Η αρχική κατασκευή της κατοικίας ανάγεται στις αρχές του 18ου αιώνα και πιο συγκεκριμένα στο μακρινό 1707, όπως χαρακτηριστικά μαρτυρά σχετική "στάμπα" σε έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της οικίας. Τα βασικά δομικά υλικά της αρχικής κατασκευής, η πέτρα και το ξύλο, διατηρήθηκαν στο ακέραιο, αποτελώντας τον βασικό φορέα στις εργασίες ανακατασκευής και επανάχρησής της οικίας. Οι σύγχρο-

νες τεχνικές, αλλά και μια σειρά νέων υλικών ενσωματώθηκαν με "ευγένεια" στην προϋπάρχουσα πρώτη ύλη, διατηρώντας τον παραδοσιακό χαρακτήρα και εξασφαλίζοντας την ποιότητα και την άνεση του ενοίκου στους χώρους διημέρευσης του σπιτιού. Σχεδόν το σύνολο των βασικών δομικών υλικών συγκεντρώθηκε, σταχυολογήθηκε ως προς την καταλληλότητά του και επαναχρησιμοποιήθηκε στις εργασίες ανακατασκευής.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση ενός επιβλητικού τζακιού, οι διαστάσεις του οποίου ήταν μεγάλες, ώστε να καλύψουν τις θερμικές ανάγκες των ενοίκων. Γι' αυτόν τον λόγο η καμινάδα κατασκευάστηκε από πωρόλιθο, ώστε να αποφευχθεί η επιπλέον φόρτιση της βάσης του τζακιού. Οι πωρόλιθοι κατά τις εργασίες ανακατασκευής αριθμήθηκαν και επανατοποθετήθηκαν στην αρχική, ακριβή τους θέση. Ο τσατμάς αποτελούσε το

βασικό υλικό κατασκευής της πρόσοψης του σπιτιού, υλικό το οποίο μετά τις εργασίες ανακατασκευής αντικαταστάθηκε από τσιμεντόλιθους. Η συγκεκριμένη επιλογή διατήρησε το χαμηλό φορτίο της όψης, προσδίδοντας ταυτόχρονα στην κατοικία την απαραίτητη μόνωση και θερμοχωρητικότητα. Το πατητό τσιμεντοκονίαμα σε επιφάνειες του μπάνιου εναρμονίζεται με την πέτρα, το εμφανές σκυρόδεμα στον περίδεσμο (σενάζ)

Η πρόσοψη του ορόφου μετά από την καθαίρεση του τσατμά, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τσιμεντόλιθους, προσφέροντας θερμομόνωση και θερμοχωρητικότητα.

Εσωτερικά της στέγης τα ξύλινα ζευκτά παραμένουν εμφανή.

Τα βασικά δομικά υλικά της αρχικής δομής διατηρήθηκαν στο ακέραιο. Το νέο ξύλινο πάτωμα "πάτησε" επάνω στα υπάρχοντα ξύλινα δοκάρια.

Η καμινάδα του μεγάλου τζακιού ανακατασκευάστηκε από πωρόλιθο για μείωση του βάρους.

συναρμογής και το διαχωριστικό στο λουτρό, το οποίο κατασκευάστηκε από συμπαγείς επαναχρησιμοποιημένες πλίνθους. Για στατικούς λόγους, ένας περιμετρικός περίδεσμος ενίσχυσης οπλισμένου σκυροδέματος κατασκευάστηκε στον ισόγειο χώρο για να εξασφαλίσει το σωστό "δέσιμο" και να ενισχύσει τη θεμελίωση της κατασκευής. Ακόμη ένας περίδεσμος συναρμογής αναπτύχθηκε στην απόληξη της φέρουσας τοιχοποιίας και πριν

αυτή να δέσει με την ξύλινη στέγη. Η μελέτη φωτισμού, είχε ως βασικό γνώμονά της την ανάδειξη όλων εκείνων των αρχιτεκτονικών λεπτομερειών που αναπτύσσονται στην κατοικία. Οι επιλογές στα θερμότερα μέρη του φάσματος Kelvin ζωντανεύουν τα στοιχεία του χώρου, ζεσταίνοντας την κυρίως πέτρα και εξασφαλίζοντας ακόμη μεγαλύτερη συγγένεια με το ξύλινο στοιχείο. Επιλέχθηκε τόσο για κατασκευαστικούς

λόγους, όσο και για αισθητικούς η ανάπτυξη του εσωτερικού ηλεκτρικού δικτύου να υλοποιηθεί με τη χρήση χαλκοσωλήνων, αγκυρωμένων εμφανώς και εξωτερικά είτε στους αρμούς της πέτρας είτε στις ξύλινες επιφάνειες. Ο αύλειος χώρος διαμορφώνεται σε τρία επίπεδα. Και εδώ το βασικό υλικό που κυριαρχεί είναι η πέτρα, η οποία πλέκει με το πράσινο του γρασιδιού, μια σειρά από οπωροφόρα δέντρα,

καθώς και μια πληθώρα λουλουδιών, έναν χώρο ανάτασης και ηρεμίας. Μ' αυτόν τον τρόπο, η αυλή ενσωματώνεται στην κύρια κατασκευή, προεκτείνοντας την αισθητική του εσωτερικού χώρου. Παράλληλα, λειτουργεί ως ένα διπλό σταυροδρόμι συνάντησης και αρμονίας ανάμεσα στον καθηλωτικό περιβάλλοντα χώρο που υφαίνει το βουνό και την ανθρώπινη κατασκευαστική εφαρμογή, αυτήν της κατοικίας.